

Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 23 Medi 2016

YN BRESENNOL:	Cynghorydd Llinos Medi Huws (Cyngor Sir Ynys Môn) (Cadeirydd) Cynghorydd Beth Lawton (Cyngor Gwynedd) (Is-Gadeirydd)
	Cyngor Gwynedd
	Cynghorwyr E.Caerwyn Roberts, Eirwyn Williams
	Cyngor Sir Ynys Môn
	Cynghorwyr Gwilym O.Jones, R. Meirion Jones
WRTH LAW:	Prif Seicolegydd Addysgol (Mr Gareth Payne) Uwch Reolydd Cynhwysiad (Cyngor Gwynedd) (Mr Gwern ap Rhisiart) Swyddog Addysg ADY (Cyngor Sir Ynys Môn) (Einir Thomas) Swyddog Pwyllgor (Cyngor Sir Ynys Môn) (Ann Holmes)
YMDDIHEURIADAU:	Cynghorwyr Annwen Hughes, Elin Walker Jones (Cyngor Gwynedd), Cynghorydd Trefor Lloyd Hughes (Cyngor Sir Ynys Môn)
HEFYD YN BRESENNOL:	Cynghorydd Kenneth Hughes (Aelod Portffolio Addysg Cyngor Sir Ynys Môn)

---

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o ddiddordeb.

2 COFNODION CYFARFOD 24 MEHEFIN, 2016

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod blaenorol y Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig a gynhaliwyd ar 24 Mehefin, 2016 ac fe'u cadarnhawyd fel rhai cywir.

3 CYFRIFON TERFYNOL Y CYD-BWYLLGOR AAA AC ADRODDIAD YR ARCHWILIWR ALLANOL

Adroddwyd nad oedd gan yr Archwiliwr Allanol unrhyw newidiadau o bwys i gyfrifon y Cyd-Bwyllgor i adrodd amdanynt ac felly nid oedd rheswm dros eu hail-gyflwyno gerbron y cyfarfod heddiw.

Penderfynwyd derbyn a nodi'r wybodaeth.

4 DIWEDDARIAD AR DREFNIADAU NEWYDD Y GWASANAETH ADY A CHYNHWYSIAD YNG NGWYNEDD AC YNYS MÔN

Cyflwynwyd dogfennaeth Strategaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad Gwynedd ac Ynys Môn fel y'i chyflwynwyd i Gabinet Cyngor Gwynedd yn ei gyfarfod ar 13 Medi, 2016 ac i Bwyllgor Gwaith Ynys Môn yn ei gyfarfod ar 19 Medi, 2016.

Adroddodd Uwch Reolydd Cynhwysiad Cyngor Gwynedd bod Strategaeth ADY a Chynhwysiad Gwynedd ac Ynys Môn wedi bod drwy brosesau democrataidd y ddwy sir ac wedi derbyn cymeradwyaeth gan Gabinet Cyngor Gwynedd a Phwyllgor Gwaith Cyngor Sir Ynys Môn yn eu cyfarfodydd yn gynharach yn y mis. Gan hynny fe ellir yn awr gychwyn ar y broses o roi'r strategaeth

ar waith yn y ddwy sir a bydd y trafodaethau sydd wedi bod hyd yma yn canolbwyntio yn awr ar wneud hynny. Bellach, daethpwyd i gytundeb ynghylch 14 o wasanaethau gwahanol a'r rheini'n cwmpasu nifer o feysydd ar draws anghenion dysgu ychwanegol a chynhwysiad a fydd yn dod o dan yr un to o dan y Strategaeth. Bydd y Gwasanaeth ADY a Chynhwysiad newydd yn cael ei letya gan Gyngor Gwynedd ond bydd y ddau gyngor yn monitro'r darpariaethau trwy fyrddau monitro ADY a Ch fydd yn adrodd yn ôl i Fwrdd Gweithredol Partneriaethau Addysg Gwynedd ac Ynys Môn fydd yn ei dro yn bwydo i mewn i gyfundrefnau craffu'r ddwy sir a'r Cabinet wedyn yng nghyswllt Cyngor Gwynedd a'r Pwyllgor Gwaith yng nghyswllt Ynys Môn.

Dywedodd y Swyddog bod y model llywodraethiant sydd yn cael ei gynig yn un eithaf cymhleth (Atodiad 1 yn y ddogfennaeth) a bod rhagor o waith mireinio i'w wneud arno i sicrhau bod llais aelodau etholedig yn cael ei glywed yn ddigonol drwy'r strwythur yn enwedig o ran ansawdd y ddarpariaeth. Y cam nesaf yw llythyru staff y Cyd-Bwyllgor a'r ddau awdurdod ar wahan sy'n ymwneud â'r meysydd dan sylw i'w hysbysu'n ffurfiol am ddyfodiad y drefn newydd o weithredu fydd yn di-sodli sefydliad y Cyd-Bwyllgor presennol a'r swyddi ynddo a bydd cyfnod o ymgynghori gyda staff yn dilyn hynny. Felly, mae'n bosibl y gall elfennau o'r Strategaeth newid yn sgîl y broses honno.

Ymhlith prif yrrwyr y strategaeth newydd oedd yr angen i gryfhau trefniadau monitro a chraffu gwasanaethau anghenion dysgu ychwanegol a chynhwysiad ar draws y ddwy sir. Mae'r darpariaethau hyn yn rhai drudfawr, ac mae angen dangos yn fwy eglur gwerth y darpariaethau, a'r gwahaniaeth maent yn ei wneud i'r sawl sy'n eu derbyn a hefyd yr effaith maent yn ei gael ar gynnydd y plant. Mae'r gyfundrefn newydd hefyd yn un y mae elfen gryfach o atebolrwydd ynddi. Yn ogystal, mae'r strategaeth yn cyfarch y gofynion newydd a ddaw ar gefn Mesur Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru).

Cyfeiriodd y Cadeirydd at gyfarfod rhagarweiniol y bu hi a'r Is-Gadeirydd yn bresennol ynddo cyn cyfarfod ffurfiol y Cyd-Bwyllgor a dywedodd bod y cyfarfod hwnnw wedi amlygu rhai ystyriaethau y dymunai ddwyn i sylw'r Cyd-Bwyllgor a chael ei gefnogaeth yn eu cylch. Adroddodd am y prif faterion fel a ganlyn –

- Bod angen rhoi rhagor o sylw i gryfhau'r model llywodraethiant ac y dylai Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cyd-Bwyllgor ar ran y ddwy sir fod ynghlwm wrth y trafodaethau er mwyn sicrhau bod y trefniadau yn gweddu ag anghenion y ddwy sir.
- Bod angen ystyried beth yw'r oblygiadau i ysgolion ac i gyrff llywodraethu a chyfathrebu'n bositif mewn perthynas â'r newidiadau.
- Bod yna beth pryder ynghylch y camau trosglwyddo; cydnabyddir bod craffu wedi bod yn elfen y gallasai'r Cyd-Bwyllgor fod wedi cryfhau arni yng nghyswllt gwerth, ansawdd a'r llwybr sy'n dod allan o wasanaethau anghenion addysgol arbennig ond ni ddeisyfir gweld gwaith y Cyd-Bwyllgor yn dod i ben yn ddi-symwth a bod rôl iddo gefnogi'r newidiadau. Yr awgrym felly yw bod y swyddogion yn edrych ar y prifoldeb o sefydlu pwyllgor cysgodol yn y cyfnod trosiannol hyd nes bod y model llywodraethiant terfynol yn ei le.
- Ei fod yn awgrym bod adroddiad blynyddol ar weithrediad y gwasanaethau o fewn y strategaeth yn cael ei gyflwyno i bwyllgorau craffu perthnasol y ddwy sir a bod hwythau wedyn yn dethol meysydd i edrych arnynt yn fanylach.
- Bod angen amlygu o fewn y strategaeth, bwysigwydd hyfforddiant cyfrwng Cymraeg sef elfen sydd wedi bod yn bwysig i'r Cyd-Bwyllgor ac un y mae wedi ymdrechu i'w hyrwyddo. Ni ddeisyfir gweld colli'r arbenigedd a'r dealltwriaeth mae'r Cyd-Bwyllgor wedi eu datblygu yn nghyfnod ei weithrediad ac mae angen sicrhau hefyd bod y tîm canolog yn parhau'n gryf yn ieithyddol.
- Bod angen rhagor o drafodaeth ynghylch y ddarpariaeth 16-25 oed fel maes nad yw'r cyfrifoldebau wedi'u gosod allan yn glir o fewn y ddeddfwriaeth newydd. Credir bod lle i bwyllgor cysgodol neu ei debyg osod cyfeiriad yn y cyswllt yma. Yn yr un modd dylid rhoi sylw i'r blynyddoedd cynnar a chredir bod angen i'r gwaith hwn gael ei arwain yn ganolog yn gychwynnol cyn ei drosglwyddo i'r ddau gyngor graffu arno ar wahan.
- Bod yn rhaid cyfleu'r neges yn glir mai'r rhesymeg tu cefn i'r newidiadau a diddymu'r Cyd-Bwyllgor yw er mwyn cryfhau'r darpariaeth ADY a chynhwysiad ar gyfer plant a phobl ifanc y ddwy sir.

Penderfynwyd nodi dogfennaeth y Strategaeth ADY a Chynhwysiad fel y'i chyflwynwyd ac ategu sylwadau'r Cadeirydd ynghylch yr agweddau y dymunir rhoi sylw iddynt wrth symud ymlaen.

CAMAU GWEITHREDU'N CODI:

- **Swyddogion i weithredu'n unol â'r pwyntiau a nodir uchod.**
- **Diweddariad ar gynnydd i'w gyflwyno i'r cyfarfod nesaf.**

**Cynghorydd Llinos Medi Huws
Cadeirydd**